

БЪЛГАРСКО ДРУЖЕСТВО ЗА ЗАЩИТА НА ПТИЦИТЕ

София 1111, П. К. 50, офис: ж.к. "Мусагеница", бл. 104, вх. А, ет.6
телефон: (02) 971 58 55, (02) 971 58 57, факс: (02) 971 58 56 bspb_hq@bspb.org
БУЛСТАТ:121244539

Регионален офис – Варна

Варна 9000, П. К. 492, офис: м-ст "Салтанат" № 5 (Приморски парк)
телефон /факс: (052) 302 536 varna@bspb.org

ИЗ/Вн/9000/025-012/29-05-05

ДО: Универсум Енерджи ООД

РИОСВ – Варна

Община Каварна

КОПИЕ:

МОСВ – отдел ОВОС
МОСВ- Дирекция НСЗП

СТАНОВИЩЕ

От Българско дружество за защита на птиците / БърдЛайф България (БДЗП)

Относно: Доклад за ОВОС за инвестиционно предложение "Изграждане на ветроенергиен парк в землищата на град Каварна и с. Българево, община Каварна", изготвен от "ЕКОЕМ" ЕООД – град София.

Настоящото становище е изготвено след обстойно запознаване с доклада по ОВОС на проект за инвестиционно предложение "Изграждане на ветроенергиен парк в землищата на град Каварна и с. Българево, община Каварна". За изготвянето на становището са анализирани резултатите от осъществени проучвания на БДЗП в района (Национална банка за орнитологична информация към БДЗП).

БДЗП изразява своето категорично несъгласие с предлагания проект за построяването на 32 броя вятърни турбини. Площадката за изграждане на ветрогенераторите попада в територия определена за обявяване на специално защитена зона за птиците по Закона за биологичното разнообразие и следва да бъде включена като част от европейската екологична мрежа НАТУРА 2000, като място с тесен фронт на миграция и местообитание на биомно ограничени видове. С оглед на това при оценката на проекти, които биха засегнали целостта и интегритета на територията следва да се прилагат изискванията на член 6 на Директива 92/43/ЕЕС.

- Изграждането на вятърни турбини във въпросната територия ще доведе до трайни промени в ключови места за размножаване, зимуване и престой по време на миграция, както и за хранене по време на гнездене, на 200 вида птици.

Съгласно Закона за биологичното разнообразие (ДВ 77/2002) и Директивата за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна на Съвета на Европейската общност (92/43 от 21.05.1992), територията, където предстои да бъдат изградени вятърните турбини, е важно местообитание на 131 вида птици, които са **приоритетни за опазване**.

БДЗП е внесло становище в ранен етап на инвестиционното предложение (наш Изх № ИЗ/1000/138-012/1.04.05) в РИОСВ–Варна и “Универсум Енерджи” ООД, относно непригодността на територията за изграждането на ветро-енергиен парк.

Считаме за неподходящо изграждането на ветро-енергиен парк както на избраната площадка, така и в целия район между Каварна и нос Калиакра поради наличието на данни за концентрация на прелитащи птици от 105 вида по прелетния път Via Pontica, което определя мястото като Орнитологично важно място и съгласно ЗБ следва да бъде включено в екологичната мрежа.

- **Данните на БДЗП от проучването на есенната миграция през 2004 год. в периода август-октомври показват, че през територията на площадката преминават 9577 реещи птици в зоната на директен сблъсък с птиците, и други 2 925 преминават в зоната на висок риск.**
- **Намираме за крайно недостатъчни, осъществените от инвеститора предпроектни проучвания върху миграцията и гнездене на птиците в района на площадката. Експертното становище по отношение на орнитофауната дори не разглежда влиянието на проекта върху популациите на типични за площадката гнездящи видове, като ориенталското каменарче /*Oenanthe isabellina*/ и късопръстата чучулига /*Calandrella brachydactyla*/. Също така следва да се отбележи, че становището на експерта за орнитофауна в преобладаващата си част дискутира доклад на същия експерт за съвсем различна територия, което говори за липса на реални теренни проучвания от негова страна в района на площадката.**

В Доклада по ОВОС отсъстват данни за осъществено базово проучване на миграцията на птиците. Постоянният комитет на Бернската конвенция за опазването на Европейската дива флора и фауна в своя препоръка от декември 2003 г. прави ясни препоръки за извършване на минимум едногодишен базов мониторинг на прелетните птици, както и конкретен формат на обхвата и характера на оценката за въздействие върху околната среда. Това е и практиката в страните, където този вид добив на енергия е добре развит. Разработеният доклад за ОВОС не отговаря на тези препоръки и не оценява адекватно риска от проекта и въздействието му върху проекто-територията от мрежата НАТУРА 2000.

Смятаме за недопустима, липсата на проучвания и оценка на местообитанията в обхвата на проекто-площадката. Територията на площадката обхваща ценни и застрашени природни местообитания от типа субконтинентални понтийски степни съобщества, които са приоритетно местообитания за опазване на европейско и национално ниво. Проектно-територията от мрежата НАТУРА 2000 – “Калиакра”, в която попада площадката на инвестиционното предложение, обхваща едни от най-представителните части от тези местообитания.

Анализът на влиянието върху местообитанията в доклада по ОВОС е незадоволителен, с което смятаме, че този фактор е силно подценен и това спомага да се омаловажи важността на мястото и заплахата от реализирането на този проект.

- **Считаме за недоспугими опитите за изместване на проблема със смъртността при мигриращите птици от сблъсък с вятърни турбини, към инциденти със съоразения на електропреносната мрежа и сблъсък с автомобили.**

Доколкото съществува сходство при последствията за птиците от подобен род инциденти, то смятаме за неуместно те да бъдат обединявани по начина, по който това е направено от експертите в доклада по ОВОС. По същество това са много различни събития, за които се прилагат различни подходи при тяхното решаване. Намираме, че начина по който те са отразени в доклада по ОВОС е спекулативен и цели да омаловажи ролята на вятърните турбини като рисков фактор за птиците по време на миграция. Съществуването на проблем с високата смъртност от е факт, на който е необходимо да се намери подходящо екологично решение. Изграждането на ветрогенератори в този район, не само не допринасят за решаването му, а допълнително значително утежняват екологичните проблеми за прелетните птици и ще повиши значително смъртността при птиците. Не почива на обосновани факти и статистически данни заключението, че електропреносната мрежа и автомобилният транспорт водят до по-висока смъртност от ветрогенераторите. Дори и да почива на реални данни този факт е само още един аргумент срещу изграждането на ветроенергийна станция в този район.

Проблемът с ветро-енергийни централи и птиците е признат и оценен на международно ниво. Негативният ефект на ветрогенераторите върху мигриращите птици е добре документиран в редица научни разработки и изследвания. Негативното влияние обхваща не само смъртността от пряк сблъсък, но и ефактивно загуба на местообитания и понижаване на преживяемостта на индивидите вследствие на изместване на миграционното трасе. Съществува консенсусно мнение на европейско равнище, че ветрогенератори не следва да се изграждат на места с тесен фронт на миграция и в близост или на територията на орнитологично важни места или НАТУРА 2000 места, тъй като могат да имат силно негативно влияние на популационно ниво. В този дух са и препоръките на Бонската и Бернската конвенции, ратифицирани от Република България.

Възоснова на гореизложените факти смятаме доклада за непълнен и необективен в частта му за въздействието на инвестиционното предложение върху орнитофауната. ДОВОС не следва изискванията на чл. 6 на Директива 92/43/ ЕЕС и препоръките на Бонската и Бернската конвенции. Докладът е непълнен и необективен и по отношение на влиянието на проекта върху приоритетни за опазване и редки местообитания, които ще бъдат унищожени вследствие на реализирането на проекта. Настояваме експертният екологичен съвет при РИОСВ-Варна да не одобрява осъществяването на инвестиционно предложение "Изграждане на ветроенергийен парк в землищата на град Каварна и с. Българево, община Каварна" от Универсум Енерджи ООД.

С уважение,

д-р Николай Петков,
Директор по природозащитата на БДЗП

Ивайло Иванов
Регионален координатор на БДЗП